

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 14Csp/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318203392
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Maroš Maškovič
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1318203392.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudcom JUDr. Marošom Maškovičom, v právnom spore žalobcu: PRIVATdebt s. r. o. so sídlom Železničná č. 4/A, Hlohovec, IČO: 45 322 571, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Sidorom, Železničná č. 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: K. M.Ü., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. E. Č.. XXXX/X, A., o zaplatenie istiny 70,70 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu v sume 70,70 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 70,70 € od 15.07.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi sa priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.05.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny v sume 70,70 € s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 70,70 € od 15.07.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil vecne tým, že žalovaný dňa 15.06.2017 cestoval mestskou hromadnou dopravou v Bratislave bez cestovného lístka, a preto pri vykonaní kontroly cestovného dokladu bolo vyhotovené Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok vs. 1712232 a žalovaný bol zaviazaný na úhradu základného cestovného v sume 0,70 € a prirážky s tým, že dočasne bola prirážka určená v sume zníženej sadzby - 50,- €, ktorá by sa uplatnila len v prípade jej platby cestujúcim priamo na mieste kontroly alebo do piatich pracovných dní od vykonania kontroly tak, ako to vyplýva z Prepravného poriadku. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný nevyužil možnosť uhradiť prirážku na mieste kontroly ani v dodatočnej lehote piatich pracovných dní odo dňa cestovania bez cestovného lístka, stratil výhodu možnosti úhrady zníženej sadzby prirážky (50,- €) a uplynutím uvedenej lehoty sa na cestujúceho vzťahuje povinnosť uhradiť základnú sadzbu za cestovanie bez platného cestovného lístka, ktorá podľa Prepravného poriadku - Prílohy č. 1, Cenník č. 9 - Sadzby sankčných úhrad - je 70,- €. Zdôraznil, že podľa Prepravného poriadku - Prílohy č. 1, Cenník č. 1 - Cestovné lístky na jednu jazdu - žalovaný je povinný uhradiť Dopravnému podniku Bratislava tiež základné cestovné v sume 0,70 €. Žalobca mal za to, že žalovaný nástupom do dopravného prostriedku Dopravného podniku Bratislava uzatvoril s týmto subjektom zmluvu o preprave osôb podľa § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka a okamihom uzatvorenia zmluvy bol žalovaný povinný dodržiavať prepravné a tarifné podmienky. Žalovaný sa dopustil porušenia tarifno-prepravných podmienok, a preto podľa ust. § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov je povinná uhradiť Dopravnému podniku Bratislava základné cestovné spolu s prirážkou k základnému cestovnému. Žalobca tiež uviedol, že Dopravný podnik Bratislava, ktorý prevádzkuje mestskú hromadnú dopravu v Bratislave, na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.05.2018 postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobcu, čím sa žalobca stal veriteľom žalovaného a právnym nástupcom Dopravného podniku Bratislava. V súvislosti s uplatneným úrokom z omeškania žalobca poukázal na ust. § 8

ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, v zmysle ktorého zdôraznil, že cestujúci je povinný zaplatiť prirážku k základnému cestovnému na mieste, a ak neuhradí cestovné a prirážku na mieste, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Z uvedeného žalobcovi vyplynul záver, že cestovné a prirážka sú splatné v čase absolvovania prepravy zo strany cestujúceho bez cestovného lístka, t. j. zároveň v deň vykonania kontroly, preto nasledujúcim dňom sa cestujúci dostáva do omeškania s úhradou cestovného a prirážky. Aj napriek uvedenému, za účelom právnej istoty však žalobca žiadal od žalovanej úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 70,70 € až počínajúc dňom nasledujúcim jeden mesiac po absolvovaní prepravy žalovanou, teda od 15.07.2017 do zaplataenia. Žalobca svoje tvrdenia podporil dôkazne Prepravným poriadkom, a to časťou upravujúcou kontrolu cestovných lístkov vrátane súvisiacej Prílohy č. 1 upravujúcej výšku základného prepravného a sadzby za cestovanie bez platného cestovného lístka, Hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 15.06.2017, prehľadom pohľadávok za obdobie 01.05.2017 až 31.07.2017, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2018 a Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.05.2018.

2. Súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 14Csp/27/2018-23 zo dňa 26.07.2018, ktorý však nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, a preto uznesením č. k. 14Csp/27/2018-31 zo dňa 21.11.2018 platobný rozkaz podľa § 266 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zrušil. Následne súd šetril adresu pobytu žalovaného a na základe oznámenia ostatného zamestnávateľa žalovaného zistil, že žalovaný má pobyt na adrese: K. N. Č.. XX, A.. Na uvedenú adresu súd doručoval žalovanému žalobu postupom podľa § 167 ods. 1 a 2 CSP, žalovaný ju riadne prevzal (č. I. 46 spisu), ale v stanovenej lehote sa k žalobe nevyjadril.

3. Podľa § 177 ods. 2, písm. a) CSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur.

4. Podľa § 219 ods. 3, veta prvá CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

5. Konštatujúc splnenie zákonných podmienok v zmysle citovaného ustanovenia § 177 ods. 2, písm. a) CSP, súd rozhodol v posudzovanej veci bez nariadenia pojednávania, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením v súlade s § 219 ods. 3, veta prvá CSP.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z tlačiva Dopravného podniku Bratislava označeného ako „Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok“, var. symbol: 1712232, súdu nesporne vyplynulo, že dňa 15.06.2017 o 18.59 hod. revízor Ľ. Š. počas vykonávania kontroly cestovných lístkov v mestskej hromadnej doprave linky č. 210, č. voza 6108, na úseku zastávok Hlavná stanica a Námestie Fr. Liszta zistil porušenie tarifno - prepravných podmienok žalovaným, nakoľko cestoval bez cestovného lístka. Obsahom uvedeného hlásenia sú tiež osobné údaje žalovaného podľa jeho občianskeho preukazu za účelom vymáhania cestovného v sume 0,70 € a sankčnej úhrady v sume 70,- €, nakoľko cestovné a postih na mieste nezaplatil.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok reg. č. 50/2018 zo dňa 14.05.2018 Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť ako postupca postúpil svoje pohľadávky z nezaplateného cestovného a pokút z prepravy pri zabezpečovaní mestskej hromadnej dopravy osôb v Hlavnom meste Slovenskej republiky na spoločnosť PRIVATdebt s.r.o. ako postupníka, čím mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu v danom spore, teda existenciu oprávnenia žalobcu domáhať sa voči žalovanej požadovanej istiny s príslušenstvom, nakoľko podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému a s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Právny stav predpokladaný citovanými ustanoveniami nastal aj v predmetnom právnom spore.

9. Listom zo dňa 16.05.2018 Dopravný podnik Bratislava oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky v celkovej sume 141,40 € na žalobcu s tým, že pohľadávku má žalovaný zaplatiť žalobcovi ako postupníkovi na bankový účet špecifikovaný v oznámení.

10. Na základe zisteného skutkového stavu súd podriadil posudzovaný spor nasledovným právnym normám:

11. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

12. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení účinnom od 01.01.2017 do 14.07.2017 (ďalej len „zákon o doprave na dráhach“), ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

13. Podľa § 8 ods. 5 zákona o doprave na dráhach, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

14. Podľa § 14 ods. 2, veta prvá a druhá zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení účinnom od 31.12.2016 do 14.07.2017, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti.

15. Podľa § 8 ods. 6 zákona o doprave na dráhach, prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

16. Z článku A.14 Prepravného poriadku Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji („IDS BK“) (verzia 3.1 - platná od 29.04.2017) vyplýva, že cestujúci, ktorý sa na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

17. Podľa Cenníka č. 1 Prílohy 1 k Prepravnému poriadku, cestovné za základný cestovný lístok na jednu cestu predstavuje 0,70 €. Podľa Cenníka č. 9 Prílohy 1 k Prepravnému poriadku, základná sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka činí 70,- €, znížená sadzba v prípade platby na mieste kontroly 50,- € a znížená sadzba v prípade platby v lehote do piatich pracovných dní 50,- €.

18. Vzhľadom na vyššie uvedenú sadzbu základného cestovného (0,70 €) prirážka k základnému cestovnému, ktorá činí stonásobok základného cestovného, predstavuje sumu 70,- €, t. j. spolu 70,70 €.

19. V posudzovanom spore je nepochybné, že žalovaný nezaplatil cestovné a sankčnú úhradu na mieste kontroly (priamo vo vozidle MHD) a ani v lehote piatich pracovných dní od vykonania kontroly, preto stratil právo na zaplatenie prirážky v zníženej sadzbe 50,- € v zmysle Cenníka č. 9 k Prepravnému poriadku a je povinný zaplatiť žalobcovi istinu v sume 70,70 € titulom cestovného a prirážky. Na základe zistených skutočností súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný, riadne preukázaný, a tak žalobe v celom rozsahu vyhovel. Navyše žalovaný v konaní neuplatnila žiadne prostriedky procesnej obrany, k žalobe sa nevyjadřila a vôbec nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu.

20. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. S prihliadnutím na citované ustanovenie je potrebné konštatovať, že medzi procesnými stranami neboli sporné žiadne skutočnosti.

21. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením cestovného a sankčnej úhrady (prirážky), žalobcovi vznikol i nárok na zákonný úrok z omeškania. Keďže cestovné a prirážka sú splatné v deň vykonania kontroly, pretože cestujúci by mal tento záväzok uhradiť priamo na mieste, dňom nasledujúcim po vykonaní kontroly v mestskej hromadnej doprave, t. j. od 16.06.2017 je žalovaný v omeškani s peňažným plnením a od uvedeného dátumu žalobcovi prináleží právo na úrok z omeškania zo žalovanej istiny. Žalobca si však uplatnil úrok z omeškania až od 15.07.2017, a preto mu súd priznal úrok z omeškania od 15.07.2017 do zaplatenia.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Súd je toho názoru, že žalobca si správne uplatnil výšku úrokov z omeškania v súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 01.01.2015. Podľa citovaného ustanovenia výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základnou úrokovou sadzbou Európskej centrálnej banky sa podľa § 17 ods. 1 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozumie sadzba stanovená a zverejnená Európskou centrálnou bankou pre hlavné finančné operácie (obchody). Základná sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného (k 16.06.2017 a tiež k 15.07.2017) predstavovala 0,00 %, preto súd žalobcovi priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 70,70 € od 15.07.2017 do zaplatenia.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP na základe princípu pomeru úspechu strán v konaní tak, že procesne úspešnému žalobcovi priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.